

Het Hof van Nassau in Brussel

Willem van Duvendoerde, die we ook kennen als kasteelheer van het Huis Strijen in Oosterhout, bulkte van het geld en liet daarvan rond 1340 op een hoger stadsdeel van Brussel een stadspaleis bouwen. Dit werd neergezet vlakbij het Paleis op de Koudenberg, de residentie van de hertogen van Brabant en Bourgondië.

Na zijn dood gingen al de bezittingen van Willem van Duvendoerde, dus ook dit stadspaleis, over naar de familie Van Polanen. Door het huwelijk van Johanna van Polanen met Engelbrecht I van Nassau kwam ook het stadspaleis in Brussel in handen van de graven van Nassau. Tussen 1480 en 1520 werd het paleis grondig verbouwd door achtereenvolgens Engelbrecht II en Hendrik III.

Inmiddels weten we dat, als Hendrik III iets aanpakt, het resultaat alle allure van zijn tijd uitstraalt. In Breda was dat het renaissancepaleis op de plaats van de Polanenburcht. In Brussel werd het vernieuwde paleis een trefpunt van vorsten en edellieden, maar ook van kunstenaars en schrijvers. Hij liet onder andere een gigantisch groot bed maken om tijdens een van zijn vele banketten dronken gasten in te gooien. Er konden er wel 50 in! Te midden van alle pracht en praal hing ook 'De Tuin der Lusten' waarvoor hij Jheronimus Bosch de opdracht gaf. Het paleis, inmiddels bekend als Hof van Nassau, had ook een eigen kapel. Deze was gebouwd in Brabantse gotische stijl (net als de Grote of Onze Lieve Vrouwe Kerk in Breda), gewijd aan Sint Joris en voltooid rond 1520.

Na de dood van Hendrik III erfde zijn zoon René alles. Na hem was zijn neef Willem van Oranje aan de beurt. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog werden al zijn bezittingen verbeurd verklaard en nam onder andere de hertog van Alva zijn intrek in het Hof van Nassau. Begin 17e eeuw ging het paleis over naar de oudste zoon van Willem van Oranje, Filips Willem.

Het nabijgelegen Paleis op de Koudenberg, ook bekend als het Hof van Brussel, begon in de 11e en 12e eeuw als burcht. Filips de Goede gaf de aanzet tot het bouwen van een schitterend paleis op deze plaats. Het werd de thuisbasis voor de hertogen van Brabant en Bourgondië, keizer Karel V en de landvoogden van de Nederlanden.

In 1731 werd het echter door brand compleet verwoest. Het hof van landvoogdes Maria van Oostenrijk verhuisde naar het Hof van Nassau.

De oude Nassaukapel heeft dienst gedaan als biermagazijn, opslagplaats, laboratorium en catalogus- en leeszaal. In 1956 werd het ingesloten binnen de moderne gebouwen van de Koninklijke Bibliotheek van België op de Kunstberg. Hier kun je een bezoek brengen aan het KBR Museum met de handschriftencollectie Librije van Bourgondië van de Bourgondische her-

Paleis Karel van Lotharingen

togen, maar ook aan de Nassaukapel.

Nassaukapel

Koningsplein

Pas in 1775 werden de bovengrondse restanten van het verloren gegane Hof van Brussel gesloopt. Daar bovenop

werd het Koningsplein aangelegd.

Om een indruk te krijgen van dit enorme paleis kun je nog fundamenteën bezichtigen van de kelders, het woongedeelte, de vroegere kapel en de Aula Magna (grote zaal). Maar ook een deel van de Isabelstraat en overblijfselen van het Hof van Hoogstraten (een naastgelegen stadspaleis dat in de 18e eeuw uitgebrend